

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΗ ΕΙΣΦΟΡΑ

A. Πλαίσιο πρότασης

Ο φόρος στον μεγάλο πλούτο αποτελεί πλέον κεντρικό θέμα της διεθνούς συζήτησης και βασικό αίτημα ενός σημαντικού ρεύματος της σύγχρονης προοδευτικής οικονομικής σκέψης. Ο Τομά Πικετί έχει αναδείξει την προοδευτική φορολόγηση της καθαρής περιουσίας ως εργαλείο περιορισμού των ανισοτήτων, ενώ ο Γκαμπριέλ Ζουκμάν έχει προτείνει διεθνώς συντονισμένο ελάχιστο φόρο στους δισεκατομμυριούχους, πρόταση που εισήχθη επισήμως στην ατζέντα του G20. Στις ΗΠΑ, ο Μπέρνι Σάντερς έχει μετατρέψει τη φορολόγηση του ακραίου πλούτου σε συγκεκριμένο πολιτικό και νομοθετικό αίτημα, με στόχο τη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών και τη χρηματοδότηση δημόσιων και κοινωνικών επενδύσεων.

Με βάση στοιχεία της World Inequality Database (2024), το ανώτερο 1% του πληθυσμού της Ελλάδας κατέχει το 24,27% του πλούτου (~€201,6 δις.), ενώ το ανώτερο 10% κατέχει συνολικά το 60,91% (~€506,0 δις.). Το λοιπό 90% κατέχει €324,8 δις.

Η πρόταση για πατριωτική εισφορά αφορά σε εφαρμογή συντελεστή 1,0% για το ανώτερο 1% σε όρους καθαρού πλούτου του πληθυσμού, οδηγώντας σε δυνητικά έσοδα ~€2,02 δις. ετησίως. Έτσι ώστε το 1% των πιο ισχυρών να αναλάβει, όπως αναλογεί στη δύναμη του, περισσότερο βάρος στην εθνική προσπάθεια για τη σύγκλιση με την Ευρώπη.

Αυτή θα είναι η πατριωτική εισφορά: Το 1% των πιο ισχυρών Ελλήνων θα καταβάλει για τη πατρίδα σε μόνιμη βάση το 1% της αξίας της περιουσίας του, υπό τη προϋπόθεση ότι δε θα καταβάλει άλλη εισφορά που θα αφορά τη περιουσία του και ότι το ποσό αυτό θα είναι ένα κλασματικό υποσύνολο από την απόδοση της αξιοποίησής της.

Βασικό προαπαιτούμενο για την εφαρμογή της πατριωτικής εισφοράς είναι η ολοκλήρωση του περιουσιολογίου: το ενιαίο μητρώο κινητής και ακίνητης περιουσίας κάθε φορολογουμένου, με αυτόματη άντληση από τις βάσεις του Δημοσίου, διασύνδεση με ταμειακά συστήματα, ηλεκτρονικές πληρωμές και τα ευρωπαϊκά μητρώα πραγματικών δικαιούχων, αυστηρή προστασία δεδομένων και αποκλειστική χρήση για φορολογικό έλεγχο.

B. Οδικός χάρτης εφαρμογής (διάρκεια 12 – 18 μήνες)

Φάση Α' | Μήνες 1–5: Μελέτη & Χαρτογράφηση

- Ανάθεση ειδικής μελέτης για την Ελλάδα στο EU Tax Observatory, με ρητή απαίτηση για εύρος σεναρίων εσόδων, όχι μία κεντρική εκτίμηση.
- Χαρτογράφηση της πραγματικής κατανομής πλούτου και του αριθμού δυνητικών φορολογουμένων.
- Καταγραφή της φορολογίας που ήδη καταβάλλουν οι υπόχρεοι.

- Έναρξη χαρτογράφησης περιουσιολογίου και μητρώου πραγματικών δικαιούχων (beneficial ownership) για συμμετοχές και περιουσιακά στοιχεία στην αλλοδαπή.

Φάση Β | Μήνες 1–5 (παράλληλα ή με χρονική επέκταση 3 μηνών): Διόρθωση υφιστάμενης φορολογίας

- Νομοθετικές παρεμβάσεις σε φορολογία, π.χ. φορολογία κληρονομιών/δωρεών, αντικειμενικών αξιών.
- Κατάργηση/περιορισμός αδικαιολόγητων φοροαπαλλαγών.

Φάση Γ | Μήνες 6–10 (έως μήνας 13 βάσει χρονικής επέκτασης): Τεχνικός σχεδιασμός του φόρου

- Αναλυτική κατάρτιση περιουσιολογίου και μητρώου πραγματικών δικαιούχων (beneficial ownership) για συμμετοχές και περιουσιακά στοιχεία στην αλλοδαπή.
- Οριστικοποίηση ορίου εφαρμογής υψηλού πλούτου (υψηλό) και συντελεστή.
- Κανόνες αποτίμησης μη εισηγμένων στοιχείων, γης, trusts.
- Κανόνες anti-avoidance: μεταχείριση εταιρικών σχημάτων, trusts, offshore δομών.
- Exit tax και αναδρομική ισχύς περιουσιολογίου για αποφυγή αλλαγής έδρας.
- Εξειδίκευση μηχανισμού καταβολής του φόρου σε μη άμεσα ρευστοποιήσιμες κινητές αξίες.
- Μηχανισμός συμψηφισμού με ήδη καταβληθέντες φόρους.

Φάση Δ' | Μήνες 6–10 (παράλληλα ή με επέκταση 3 μηνών): Διοικητική & πληροφοριακή υποδομή

- Σύσταση εξειδικευμένης μονάδας μεγάλου κεφαλαίου στην ΑΑΔΕ, με επανενεργοποίηση και ενίσχυση του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών.
- Πληροφοριακό σύστημα δηλώσεων περιουσίας και διασταυρώσεων.
- Ενεργοποίηση συστηματικής διεθνούς ανταλλαγής πληροφοριών.

Φάση Ε | Μήνες 10–12 (έως μήνας 18 βάσει χρονικών επεκτάσεων): Νομοθέτηση & δοκιμή

- Ψήφιση του νόμου με ενσωματωμένη πιλοτική περίοδο και ρήτρα αξιολόγησης.
- Dry-run: δοκιμαστικές δηλώσεις, αποτιμήσεις, διασταυρώσεις και υπολογισμός υποχρεώσεων σε δείγμα, χωρίς βεβαίωση φόρου.

Φάση ΣΤ | Μήνας 13 (έως μήνας 19 βάσει χρονικών επεκτάσεων): Έναρξη πιλοτικής εφαρμογής

- Πρώτο έτος πραγματικής διοικητικής λειτουργίας.